

ת"פ 50074/03/13 - מדינת ישראל נגד ישראל אדגה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 50074-03-13 מדינת ישראל נ' אדגה(עציר)
תיק חיצוני: 2574/13

בפני	כב' השופט אלון אינפלד
מאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אביב דמרי
נגד	
נאשמים	ישראל אדגה (עציר) ע"י ב"כ עו"ד קובי סודרי ועו"ד שי ברגר

החלטה

הסנגור ביקש לקבל לעיונו את הנוהל החולש על מסדר זיהוי התמונות ("מסדר דפדוף") אשר ערך העד רוברט לייבוביץ. זאת, לאחר שבמהלך עדותו העלה הסנגור שאלות ותמיהות שונות אודות פעולותיו של העד. בין השאר, מצא סתירות לכאורה בין עדות העדה המזהה לבין עדותו של עורך המסדר, סתירות, אשר משקלן צריך להיות מוכרע בהכרעת הדין, כחלק מהערכת המשקל של מסדר הדפדוף כולו. בנסיבות כאלה, ייתכן בהחלט שעיון בנוהל יוכל לסייע לסנגור להעריך את התנהלותו של העד. ייתכן גם שהסנגור יבקש להגיש לבית המשפט את הנוהל לבית המשפט.

יוזכר, כי מסדר דפדוף זה הוא אחד האדנים עליהם מבססת המאשימה את זהותו של הנאשם כמי שתקף את המתלונן, כנטען בכתב האישום. לפיכך, אין מדובר בעניין צדדי אלא באחת הסוגיות המרכזיות במשפט, סוגיה אשר עלולה להתברר אף כמכריעה, כאשר הכול תלוי במשקל שיינתן לראיות אחרות.

נוכח הרלוונטיות לכאורה, ניתנה הוראה למדינה להעביר הנוהל לסנגור, בהקשר לסעיף 108 לחסד"פ, וזאת בהחלטה שניתנה ביום 1.5.14. עם זאת, נאמר כי המדינה רשאית להגיש גם התנגדות להוראה זו. יען כי מדובר בראיה שבית המשפט לא ראה בעיניו ולא יודע לומר אם היא חיונית להגנה. וזאת, בשים לב לכך שרלוונטיות אינה חזות הכול, וכי אם יש אינטרסים ממשיים נוגדים הרי שיש לאזן בין הדברים, כל עוד אין מדובר בראיה שהיא חיונית להגנה.

עתה, באיחור מה, מודיע התובע על התנגדותו למסירת הנוהל להגנה. המדינה סבורה כי הראיה אינה רלוונטית ומתנגדת מטעם זה, ומטעם זה בלבד. לשיטתה מה שחשוב הוא מה שעשה העד, תקינות הזיהוי ומשקלה ייקבעו על יסוד מה שנעשה בפועל, ואין רלוונטיות לשאלה אם מאן דהו רשם אי פעם נוהל החולש על עניין זה, אם לאו. אולם, עניין זה כבר הוכרע ומוכרע עתה בשנית - **מדובר בראיה שהיא על פניה רלוונטית שכן יכולה היא לכאורה לסייע**

לבחון את התנהלות עורך המסדר ואולי אף לסייע להכריע בגרסאות בינו לבין העדה המזהה, ככל שימצא בסופו של יום שיש ממש בסתירות לכאורה ביניהם. פשוט הדבר, שאם ימצא כי פעל שלא על פי הנוהל, הדבר יכול להשפיע על מהימנותו ומשקל עדותו מול העדה המזהה. כל הסבריו של עורך המסדר אודות התנהלותו (כגון ההימנעות מצילום הפעולה) יכולים, אולי, לקבל משקל שונה אם נעשו על פי הנוהל או לא. תיאורטית ועיונית, ניתן ליתן משקל חיובי ואף מכריע גם לזיהוי שלא נעשה על פי הנוהל, כפי שניתן ליתן משקל אפס לפעולה שנעשה כן על פי הנוהל. אולם אין לומר שאין לנוהל, אפרירי, משקל כלשהו. ייתכן, שלאחר בחינת הנוהל, יתברר שאין בו כדי להעלות או להוריד, אך לא ניתן לקבוע זאת ללא עיון של הסגור או לפחות בית המשפט.

מעבר לטענת "לא רלוונטי", המדינה לא מסרה כל נימוק נוסף להתנגדותה, למעט הפנייה להחלטה שתארה כ"מ"ת 22431/09 בעניין נחמיאס", כלשון התגובה. נראה כי כוונת המדינה היא להחלטת בית משפט זה, מפי כב' השופטת רז-לוי, מ"ת 22431/09 **מדינת ישראל נ' יוסף נחמיאס** (מיום 26.6.11) בו נדחתה בקשת הסנגורים דהתם לעיין בנהלי עבודה של המעבדה הביולוגית.

אולם, **אין הנדון דומה לראיה.** אכן, נאמר שם שבית המשפט בודק את תהליך בדיקות המעבדה, ואין משקל התוצאה קשור באופן אינהרנטי לנוהל, אלא לאופן ביצוע הבדיקה בפועל. אולם, בית המשפט שם דגש גם על נימוקים נוספים באותה בקשה שסווגה על ידי בית המשפט כ"מסע דיג". **ראשית**, שם דובר בבקשה במסגרת סעיף 74 לחסד"פ, ונקבע שאין לראות נהלי עבודה משטרתיים כ"חומר חקירה" בכל תיק ותיק בו עשה שוטר דבר מה עליו חל נוהל כלשהו, דבר שהוא בוודאי נכון ופשוט. **שנית**, הובהר כי הבקשה שם הייתה כללית ולא קונקרטית, כאשר לא נטענה כל טענה ספציפית לגבי בדיקה כזו או אחרת שבוצעה. לעומת זאת אצלנו, אנו בשלב לאחר החקירה הנגדית של המומחה הרלוונטי, אשר נשאל בהחלט בעניינים קונקרטיים ביותר. **שלישית**, **באותו מקרה העמידה המדינה שיקול נגדי כבד משקל** - והוא כי קיים חשש מוחשי שחשיפת הנוהל תפגע בעבודת המשטרה. שכן, ידע מוקדם של גורמים עברייניים אודות שיטות העבודה של המעבדה הביולוגית או של טביעות האצבע "יקל על מי שרוצה לשבש את היכולת של המשטרה". בהקשר האחרון אף הובהר באותו מקרה, כי לו הייתה מוגשת בקשה במסגרת חוק חופש המידע, הייתה הבקשה מסורבת. זאת, בניגוד לנוהל "מרדפים", אשר נתבקש ונמסר בהליך אחר באשר אין במסירתו משום משמעות מבצעית.

כזכור, אצלנו אין מדובר בבקשה לפי סעיף 74 אלא בבקשה לזימון עד עם מסמך, לפי סעיף 108 לחסד"פ, לפיכך השאלה אם מדובר ב"חומר חקירה" אינו יכול לסייע בהכרעה. חשוב להדגיש, כי המדינה לא טענה בתיקנו לקיומה של פגיעה אפשרית באינטרס ציבורי כלשהו במסירת הנוהל, וכל שכן שלא הצביעה על פגיעה קונקרטית שיכולה להצדיק הימנעות ממסירת חומר רלוונטי להגנה. המדינה אפילו לא טענה כי לו היה מתבקש הנוהל במסגרת חוק חופש המידע הייתה הבקשה מסורבת. וזאת כאשר זה המבחן שנתקבל בפסק הדין עליה היא עצמה הסתמכה.

בהעדר נימוק כלשהו למנוע מההגנה לעיין במסמך שהוא על פניו רלוונטי. יש לדחות את בקשת המדינה.

המדינה מבקשת לדחות בקשת הנאשם או **לקיים דיון בעל פה** בבקשה זו, על מנת לאפשר לה להוסיף טיעונים. אין לקבל הבקשה להוסיף דיונים בעל פה, על הדיון האחד שכבר התקיים. המדינה אמורה הייתה אמורה למסור הראיה עד

תאריך מסוים. המדינה ביקשה ארכה בתום הזמן, כאשר כבר לא היה זמן לסרב לבקשתה, אם כי הבקשה לא נסרקה והוגשה שנית. למרות שלא הייתה החלטה המאריכה את המועד, המדינה לא קיימה את החלטת בית המשפט.

עתה הגישה המדינה הודעת התנגדות. הודעה זו כוללת נימוק אחד בלבד, והנימוק נדחה. יוזכר כי כבר בהחלטה מיום 1.5.14 נאמר כי לו מדובר היה בשלבים מוקדמים של המשפט ניתן היה לערוך בירור ממושך בשאלה, אך נוכח השלב המתקדם של המשפט, אין לעשות כן. לפיכך המדינה נצטוותה להעביר הראיה או להגיש התנגדות מנומקת. הוגשה התנגדות, והנימוק היחיד נדחה. אין מקום לאפשר למדינה "מקצה שיפורים" בטיעון בעל פה ולאפשר לה שוב לתקן שגיאות (ולא בפעם הראשונה בתיק זה) ולנסות להעלות נימוקים חדשים, שלא העלתה על הכתב.

לפיכך, הבקשה לקיים עוד דיון בעל פה בעניין זה - נדחית.

כזכור, העד מסר בחקירתו כי הנהלים הם מטעמו של "ראש מעבדת צילום".

צו

נוכח כל האמור, בהתאם לסעיף 108 לחסד"פ, אני מורה כלדקמן: **המזכירות תזמין** את "ראש מעבדת צילום" במעבדה לזיהוי פלילי, ואת מפקד המעבדה לזיהוי פלילי, אשר רשאים לשלוח כל אדם מטעמם, ובלבד שיביא עמו את הנוהל הכתוב החל על "מסדר דפדוף", כפי שנערך בתיק זה. אם לא ברור באיזה נוהל מדובר, רשאים העדים להיוועץ בתובע, למרות היותם עדי הגנה. **העד הנושא את המסמך** (שיוכן מראש בארבעה עותקים) **יטייב לדיון הקבוע ליום 25.5.14**, שעה 10:30, אך **יטייב שעה ומחצה לפני הדיון, היינו בשעה 09:00**, על מנת להיוועד עם הסנגור שזימן אותו, ולהציג לו את הנוהל.

המזכירות תעביר עותק החלטה זו בדחיפות לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ח אייר תשע"ד, 18 מאי 2014, בהעדר הצדדים.